

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

TÁVIRATOK.

A költségvetési vita.

Budapest, márczius 4. A költségvetési részletes vita, bár többen kívának a pénzügyi tárcahoz hozzászólni, mégis előreláthatólag e hét végén befejezéséhez jut, úgy hogy a pénzügyminiszter minden valószínűség szerint még a szombati ülésben be fogja mutatni a pénzügyi törvényt. A ház ez esetben a keddi ülésben fogja megkezdhetni az appropriacionális vitát.

Az angol király utja.

Vlissingen, márczius 3. Edvárd király tegnap este ideérkezett és ma reggel yachtján Angliába indult.

A magyar-láposiak kérelme.

Budapest, márczius 4. Magyar-Láposon február 20-án értekezletre gyűltek össze a környék lakosságának értelmi vezetői, hogy megteremtsék annak a módját, miképen lehetne az egy évtized óta tönkrement népen segíteni. Ebből az értekezletből a kereskedelmi, pénzügyi és földmívelési miniszterekhez emlékiratot küldtek, melyben a rajahidai vasöntőde visszaállítását kérik, azzal az indokolással, hogy a vidék nyomorának a közvetlen oka a rajahidai vasöntőde megszüntetése volt, ami ezer meg ezer családot fosztott meg kenyértől. Negyvenezer ember sorsa függ ettől. A vidék gazdag mangán-ércben; a macskamezei mangánból mult évben egy élelmes vállalkozó több száz vaggonnal szállított Németországba. A vajda-hunyadi gyár Magyar-Láposról szállítja tengelyen és vasuton a faszén — szükségletét. Mennyivel inkább prosperálna ilyen körülmények közt egy Magyar-Láposon felállítandó gyár, mely helyben találná a mangánt, a kő- és faszénét. A kincstárnak 53000 hold fenyő- és bükkerdője van Magyar-Lápostól pár órányira. A memorandum szerint ezt a körülményt könnyű volna kihasználni egy fűrésztelep és vegyészeti gyár céljaira. Az értekezlet e három üdvös terv megállapítására kéri fel a három minisztert, és kérelmét alapos okokkal támogatja.

Az ifju román párt.

Budapest, márcz. 4. Az ifju román párt alakítására vonatkozó hír, Aradon, ahonnan az szárnyra kelt, a legnagyobb meglepetést keltette. Aradi levelezőnk kérdést intézett több kiváló román

férfiuhoz, kik mindannyian határozottan kinyilatkoztatták, hogy titkos konventikulomot nem tartottak, de különben is a románok junimista pártot alakítani nem is szándékoznak.

Kabinet válság.

Madrid, márczius 2. Azcaragga miniszterelnök visszautasította a kabinet-alakításra vonatkozó megbízást.

A magyar varrottas tót megvilágításban.

Budapest, márcz. 4. A Bécsben megjelenő „Szlaviánszky Vek“ — mint minden számában — tegnap is vad, magyar gyűlölettől hemzsegő cikket közölt, — mely Turóc-Szent-Mártonból kelteve, szemére lobbantja a magyar nemzetnek, hogy nyelvé, művészetét, intézményeit a tótoktól vette kölcsön s a terhek legnagyobb része az ő vállukat nyomja. Ime, a magyar varrottas, melyet Izabella főhercegnő a párisi világiállításon bemutatott s mely a magyar pavillon legnagyobb ékességét képezte, tulajdonképen tót varrottas. A „grand prix“-t mégsem a tótoknak, hanem a magyaroknak ítéltek oda. De hát szerinte ilyen igazságtalanok a magyarok.

A Kossuth párt értekezlete.

Budapest, márczius 4. A függetlenségi és 48-as Kossuth párt ma hétfőn este 6 órakor értekezletet tart, melyen a pénzügyi tárca költségvetését fogja tárgyalni. Kossuth Ferencz elnök még mindig gyengélkedvén, az értekezleten nem vehet részt.

Tizezer lovas rabló.

Shaughai, márczius 3. Az Unirazal Gazette nek jelentik Niutschwangból: 3000 orosz Heinglingnél 10,000 lovas rablót támadott meg. Az oroszok 20 halottat, 30 sebesültet vesztvén, Mukden felé vonultak vissza.

A fölkelők harcza.

New-York, márczius 2. Colónból jelentik, hogy Maria le Boja között a mult hó 20-án egy kis csapat birodalmi katona és 500 fölkelő között ütközet folyt le, a melyben az utóbbiak vereséget szenvedtek, 30 halott és 10 sebesültet vesztettek. A kormánycsapatból 8 tiszt, hét közlegény esett el, többen pedig megsebesültek.

A közgazdasági bank közgyűlése.

Debreczen, márcz. 4.

A debreczeni közgazdasági bank r.-társaság évi rendes közgyűlését tegnap délelőtt Komlóssy Dezső elnöke alatt tartotta meg a kereskedő társulat épületének dísztermében.

A közgyűlésen 32 részvényes 772 részvénynyel jelent meg, a mely 482 szavazatra jogosított.

Elsőnek az igazgatósági jelentést fogadták el s adták meg a szokásos felmentvényeket. A jelentés örömmel emelte ki, hogy a lefolyt év, dacára a mult évben uralkodott nehéz gazdasági viszonyoknak és a tőzsde állandó kedvezőtlen voltának, az intézet fennállása óta minden tekintetben a legkedvezőbbnek mondható. A kedvező eredmény lehetővé tette, hogy a tartaléktőkét 125,500 koronára felemeljék.

A mult évi tiszta nyereség 54447 kor. 31 fillért tesz ki. Ebből jótékonycélokra 500 koronát adnak ki.

A közgyűlés kimondotta, hogy a részvények után már a mai naptól 12 koronájával váltja be a bank a szolvényeket. Kimondták a tisztviselők rezorv nyugdíj létesítését. Letárgyalták s elfogadták az ide vonatkozó szabályzatot.

Az igazgatóságból sorrend szerint kilépő Komlóssy Dezső, Mayer Emil és Szabó Miklós igazgatósági tagokat újból megválasztották. Az igazgatósági tanácsból kilépetteket újra megválasztották, csupán Sesztina Jenő került be új tagnak.

A közgyűlés ezzel véget ért.

A helyi vasut r. t. közgyűlése.

Debreczen, márczius 4.

A helyi vasut részvénytársaság évi rendes közgyűlését tegnap nagy érdeklődés mellett tartotta meg.

Legfontosabb tárgy a vasutnak villamossá tétele volt, amelyet felső vezetékkel, a minisztérium által megállapított költséggel a magyar forgalmi részvénytársaságra bízzák, amely viszont a birtokában lévő részvényeket száz forint névértékben engedi vissza.

A mult évi eredmény beszámolója következett. Erre nézve a betérjesztett igazgatósági jelentésből kiemeljük a következőket: Bevétel volt 211,618 korona 71 fillér. Kiadás volt 140,460 korona 50 fillér. Tehát a tiszta haszon 71,158 korona 21 fillér. Az 1899-ik évben a szállított személyek száma 507,904 volt, ezenkívül eladtak az előző évi 1722 bérletjeggyel szemben 1833-at és menesztettek hat különvonatot.

A kimutatott 71,158 korona 21 fillérnyi tiszta nyereség felosztását a következőleg eszközlük:

Osztalékul fizetessék minden egész részvényre a 14. sz. osztalék szelvények ellenében 10 korona (fél részvényre 5 korona), összesen 30,000 korona.

A jótékonycélokra 400 koronát szánt az igazgatóság.

A tervezett villamosítás ügye egy jelentékeny lépéssel haladt előre, amennyiben az átalakítási terveket folyó évi január hó 15-én a nagyméltóságú kereskedelmi miniszter urnak bemutattuk és a közigazgatási bejárás elredelését kérelmeztük, lépéseket tettünk a szükséges tőkebeszerzés érdekében is és a Budapesten székelő magyar vasuti forgalmi részvénytársaság ennek szolgáltatására nézve kötelező ajánlatot is tett. Ezen ajánlatot azon javaslattal terjesztjük most a tisztelt közgyűlés elé, miszerint azt elfogadni és minket az erre vonatkozó szerződés megkötésére felhatalmazni melőztassék.

A szintén tervben lévő vágóhídi vasut létesítése elé akadályok gördültek, amennyiben a kért engedélyt a város azzal tagadta meg, hogy ama vonalat maga szándékozik megépíteni.

E helyütt megemlítjük még, miszerint egy, a pallagi gazdasági intézethez vezető vonal iránt is folynak tárgyalások. Ezen ügy azonban még nincsen annyira előkészítve, hogy arról már most részletesebb előterjesztést tehetnénk.

Az igazgatósági jelentés tudomásul vétele s a szükséges felmentvény megadása után igazgatóság tagjai közül sorrend szerint Urbán Adolf, dr. Szirmai Rikárd és Kardos László léptek ki, akiket újból megválasztottak.

Az „Egyetértés“ dalestélye.

Debreczen, márcz. 4.

Az Egyetértés dal- és zeneegylet szép sikereit tegnap újból gazdagította. Erkölesileg és anyagilag egyaránt fényesen sikerült dal- és zaneestélyt rendezett a Bika szálloda disztermében, amely ez alkalomra teljesen megtelt.

Ugy a dal-, mint a zeneszámokkal általános tetszést arattak és élvezetet szereztek vele a nagy hallgatóságnak. A dalkar különösen „Zord lakomnak ablakánál“ című népdal-egyveleggel arattott viharos tapsokat, míg a zenekar „Népszerű melódiák“ című műsor-számával érte el a legnagyobb sikert.

A jelenvolt hölgyek névsorát az alábbiakban állította össze lapunk tudósítója:

Asszonyok:

Pogány Árminné, Nagy Gáborné, özv. Kaliczky Józse né, Krisztek Leoné, Gyulai Istvánné, Halmi Imréné, Horváth Antalné, Juhász Lajosné, Veczkó Béláné, Fülöp Lászlóné, Kerekes Andrásné, Ari Károlyné, Vincze Bálintné, Nagy Sándorné, Jenelovics Béláné, Gelzinger Józsefné, Kovács Béláné, Nagy Józsefné, Tóth Györgyné, Kiss Lászlóné, Törő Imréné, Györi Istvánné, Igyártóné, Dobiecki Sándorné, Bozo Gáborné, Kovács Sándorné, Zengevald Gézáné, Mohács József é, Tatár Imréné, Magdás Andrásné, Szakál Istvánné, Kondor Bertalanné, özv. Slotter Pálné, Napravnik Ferenczné, Gál Andrásné, Gyurján Pálné, Mészáros Józsefné, Horváth Sándorné, Oswald Gyuláné, Barna Jánosné, Nagy Mihályné, Rác Samuelné, Varga Imréné, Szabó Józsefné, Sós Lajosné, Osztroveczkuié, Borsi Károlyné, Sallay Józsefné, Kovács Mihályné,

dr. Kenyeres Elekné, Bibel Károlyné, Pataki Györgyné, Kiss Ferenczné, Kovács Józsefné, Barta Lászlóné, Hanz Mátyásné, Tóth Józsefné, Borsi Imréné, Ormós Andrásné, Gerő Mátyásné, Juhász Jánosné, Szekeres Jánosné, Tuczik Jánosné, Lakatos Gáborné Somogyi Sándorné, Takács Jánosné, Fülöp Jánosné, Szabó Jánosné, Balogh Sándorné Takács Miklósné, Baranyi Ferencné, Sági Bálintné, Bombera Istvánné, Hauszt Józsefné, Svecz Jánosné, Köllő Mártonné, Siller Jánosné, özv. Erben Edéné, Szabó Györgyné, Dikker Lajosné, Stekli Zoltánné, Deli Istvánné, Szolnoki Imréné, özv. Balogh Istvánné, özv. Mór Istvánné.

Leányok:

Podolsky Margit, Orbán Erzsé, Szőke Juliska, Kalitzky Emma, Gyulai Rózsika, Halmi Mariska, Kovács Esztike, Király Juliska, Kerekes Emma, Ács Mariska, Jonász Jolán, Ács Juliska, Nemes Teréz, Molnár Mariska, Nagy Mariska, Kovács Mariska, Nagy Margit, Tóth Ilonka, Bányász Mariska, Kállay Erzsike, Molnár Juliska, Tatár Erzsike, Szakál Erzsike, Bagdás Margit, Purbisz Julia, Pikó Mária, Gáll Margitka, Tömörj Ilonka, Paul Zsuzsika, Bak Mariska, Aradi Klarissze, Barna Erzsike, Nagy Etel, Rác Mariska, Varga Mariska, Soós Ilonka, Sallay Juliska, Ottó Juliska, Szebenyi Zsuzsika, Kovács nővérek, Deutsch Mariska, Pajon Róza, Kovács Erzsike, Juhász Sarolta, Bartha Etelka, Ormós Juliska, Ormós Esztike, Fridwalszky Gizella, Boris Esztike, Szekeres Erzsike, Somogyi Piroška, Nagyházi Rozália, Szabó Anna, Fülöp Mariska, Szoboszlai Margit, Sági Róza, Birinyi Esztike, Kovács Pépi, Erben Irma, Kovács Katicza, Kohn Anna (Budapest), Szabó Irma, Szabó Gizella, Blau Zsuzsika, Nagy Klára, Balogh Mariska, Neóczy nővérek, Elekes Ilona és Mariska, Nagy Emma, Bacsonyi Erzsike, Menyhárt Rózsika.

VIDÉK.

Sikkasztással vádolt postatiszt. Békéscsabáról táviratozza tudósítónk: A békésgyulai törvényszék vizsgálóbírája Nyisztor ma itt letartóztatta Czako Czinnek Áron postatisztet, a kit azzal vádolnak, hogy egy az aradi iparbank címére feladott s tizezer koronát tartalmazó pénzes levelet elloptott. illetőleg tartalmát elsikkasztotta. Czako Czinnek tagadja a terhére rótt cselekményt, s másra igyekszik bűnét háritani.

Gyilkos örvezető. Szatmárott ritka gyilkossági kísérlet történt harmadnapja. A közöshadseregbeli kaszárnyában lesből lelőtte Laiti nagykárolyi örvezető Somlay Gyula közöshadseregbeli szakaszvezetőt. A szakaszvezető sebe életveszélyes. A gyilkos tette okául azt mondja, hogy a szakaszvezető hazugsággal vádolta a kapitánya előtt s ezért bosszulta meg magát.

Ötszörös halál. Márta Bálint kisújszállási születésű tanyás ember a kenderesi földön olyan tanyára költözött a mult hónap elején, melyben új kemence volt. A nagy hidegbe hiába fűtötték a nyers anyagot, az a meleget nem adott, hanem csak fojtó gőzt terjesztett. Február 5-én megunta a család a folytonos fázlódást s a szoba közepére rakott tőzeg máglya tüzet, s a mellé telepedett le férje, feleség ölébe kis gyermekével, két gyermeket pedig jól betakarva az ágyba fektettek le. Reggelre borzasztó szerencsétlenség történt. Az egész család megfuladt és részben elégett a fullasztó gőzben és gyilkos levegőjű szobában. A holttesteket Kenderesen temették el

nagy részvét mellett, a hatóság megindította a nyomozást a megrendítő szerencsétlenség kiderítésére.

Debreczeni betörők a törvényszék előtt.

Százhárom betörés.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

Debreczen, márc. 4.

A debreczeni törvényszék Szombati Sándor és társai bűnyűgyében a főzinkos után általánosságban Szombati Istvánt, a másodrendű vádlottat hallgatta ki.

Az elnök kérdéseire Szombati István előadta, hogy őt is Faragó vitte bele a bűnbe. Mondta azt is, hogy könnyebb módja ez a megélhetésnek, de én arra azt feleltem:

— Mindegy ha én nem szerzek is annyit, mégis csak megmaradok a magam szegénysége mellett.

Elnök: Mégis mikor sertéseket mentek lopni, maga ment fuvarosnak.

— Az Isten őrizze az olyan fuvarozástól.

Szombati István is, éppen úgy, mint Szombati Sándor Faragót hibáztatja.

Azután Szakál Julist hallgatta ki az elnök, aki elmondta:

Szakál Julis vallomása.

— Nyolcz évig éltem Faragóval együtt, de nem tudtam, hogy lopott, mert az árvatakaréktól 240 forintot kapott és azzal kereskedett.

Elnök: Szombatiékat ismerté?

— Szombatiékat nem ismertem, hozzánk nem jártak, csak az utcán láttam Faragót velük beszélni.

Elnök: Nem is vett észre semmi gyanusát?

— Éjjel gyakran elment, de nem akarta megmondani, hogy hová, mint törvénytelen asszonyhoz, nem volt bizalommal hozzám. Ha kérdeztem valamit, ütött, szidott. Sok holmit tartott egy szobában, de oda engem nem bocsátott be. Gyanakodtam s olyankor mindig mondtam, hogy nem jó lesz vétkezni, mert rossz vége lesz a dolognak. Arról nem hallottam soha, hogy pajtákat feltört volna.

Elnök: azután a vizsgáló bíróságnál tett vallomásait tárja elő, de azokról Szakál Julis mit sem akar tudni.

— Már sokszor kész lettem volna meg is halni, mert sokat szenvedtem miatta.

Szombati Sándorné vallomása.

Az elnök kérdéseire Szombati Sándorné elmondta:

— Tizenégy éve vagyok asszony. Faragó István meg Szakál Julis többször voltak nálunk. Nem vettem észre, hogy rosszban török a fejüket, úgy beszéltek, mint ahogy tisztességes jó emberek szoktak. Ő nem tudja, honnan kerültek hozzájuk a lopott tárgyak. „Én nem ügyeltem — mondá — hanem végeztem a magam dolgát.“

Elnök: Nem tűnt fel, hogy kimaradt éjjeleken?

— Mindig járt szomszédolni, ha kérdeztem, ütással fenyegetett.

Elnök: Az se tűnt fel, hogy honnan került a sok holmi?

— Az uramnak 20 forint fizetése volt, azonkívül is keresett, azt hitem, abból vásárolta a haza hozott tárgyakat.

A Szombati Istvánné vallomása.

Az elnök kérdéseire siet elmondani:

— Nyolcz éve vagyok férjnél, 4 gyer-

mekünk van. Én nem tudok semmit, nem láttam semmit:

Elnök: Nem tűnt fel gyakori éjjeli távolléte?

— Az uram napszámra járt, soha se tudtam, hol van.

Elnök: Elhitte, hogy napszamos ember annyi holmit tudjon venni, mint amennyit maguknál találtak?

— Elhittem.

Elnök: Nem tűnt fel magának?

— Nem.

A tárgyalás tovább folyik.

UJDONSÁGOK.

* **Betiltott és újra engedélyezett istentiszteletek.** A debreczeni ev. ref. egyházközségnek a Csapó-kertben lakó ev. ref. hívei régóta kérelmezték már a presbyteriumtól, hogy számukra — tekintettel arra, miként a többi templomok igen távol esnek tőlük — külön isteni tiszteletet rendszeresítsenek. E kérésüket, különféle, az egyház kebelében felmerült félreértések folytán mindeddig nem lehetett teljesíteni. A kollegium ifjusága önként magára vállalván ez istentiszteletek megtartását, engedélyezték is — de azután meg eltiltották illetékes helyről. Kiss Áron, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület püspöke értekezletre hívta össze a lelkészi és tanári karok tagjait. Az értekezlet azután véglegesen engedélyezte a csapó-kerti istentiszteleteket.

* **Márczius tizenötödike Debreczenben.** Márczius 15-ikének emlékét az idén is, mint minden évben Debreczen összes iskoláiban megünnepelik. Az egyes tanintézetekben már nagyban készülődnek az ünnepre s az ifjusági énekkarok javában tanulják az előadásra kerülő hazafias dalokat.

* **Az új bankó.** Hegedüs Lászlót, az új ezerkoronás mintára készülő százkoronás bankó pályanyertes tervezőjét tegnap fogadta Bécsben Bilinszky lovag, az osztrák-magyar bank kormányzója. Elismerését fejezte ki a művésznek a sikerült tervezéért és végleges kidolgozását egészen rákizta. Az új bankó tizenhatedfél centiméter hosszú és tizenegy centiméter széles lesz, az eredeti tervezeten csupán csekély technikai változások történnek. Így például a művész az osztrák oldalon a géniuszról lefutó szalagra tervezte a különféle nemzetiségű felírásokat. Ezek a bankó aljára kerülnek. A magyar oldal változatlan marad. A bankban most az új tizkoronásokat nyomják, ezek után az ötven koronásokra kerül a sor, majd a százkoronásokra, a melyek a jövő esztendő legelején kerülnek forgalomba. Hegedüsnek a teljesen kidolgozott mintát május közepéig kell benyújtani.

* **A kereskedelmi és iparkamara ujjáalakítása.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara ujjáalakítására a városi tanács megalakította a választó bizottságot. A bizottság ugyanazokból áll, akik öt év előtt teljesítették ezt a bizalmi funkciót. Elnök

Boczkó Sámuel rendőr-főkapitány. Tagok a kereskedők részéről: Zádor Lajos, Szentkirályi Tivadar és Szabó Miklós. Az iparosok közül: Serly Ede, Tóth Kálmán és Jóna Dániel. A bizottság a szükséges intézkedések előkészítésére már a napokban ülést tart. Funkciójukat természetesen nagy körültekintéssel kell teljesíteniök, mert tudvalevőleg a debreczei kereskedelmi és iparkamara a budapesti után legnagyobb az országban. Hét megye: Hajdu, Szolnok, Szabolcs, Szatmár, Mármaros, Ugocsa és Bereg vármegyék tartoznak hozzá.

* **Tűz az üzletvezetőségénél.** Az államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél tegnap délután szoba-tűz volt. A Tisza-palota körül, ahol az üzletvezetőség hivatalos helyiségei vannak nagy néptömeg gyűlt össze, fenn pedig az emeleten a tűzoltóság buzgólkodott, hogy a tüzet elfojtsa. Egyik szobában, éppen az irattár mellett, a hol a hivatalos helyiségek fűtésére szolgáló anyagok voltak felhalmozva, a lámpák s más dolgok állottak, ütött ki a tűz, eddig még ismeretlen okból. Sűrű füstfelhő tört ki az ablakon s közel egy órai tevékenység után a tűzoltóknak sikerült a szobátüzet, amely különösen az irattárt veszélyeztette, eloltani.

* **Borus szerelem.** Egyik szakácsnő a másikhoz: — Zsófi, miért hagytad el a trombitásodat?

— Hát azért, mert nagyon rézizű volt a csókja, azután meg, ha csókol, azt hitte, hogy trombita van a szájában, oszt belém fujt.

* **Leforrázott gyermek.** Kun István Margit nevű kilencz éves leánya tegnap súlyos égési sebeket szenvedett. Mialatt édes anyja pihent, ő a konyhán forró tejure ügyelt fel. A tej futni kezdett s a kis leány leakarta huzni a tüzről, amikor olyan szerencsétlenül botlott meg, hogy a forró tej ráömlött s bal karját, arcát és mellét leforrázta. Most szülei lakásán ápolják a súlyosan sérült leányt.

SZÍNHÁZ.

Cyrano de Bergerac.

— Premiér. —

Rostand darabja eseménye volt a francia irodalomnak, mert hirmondója lett egy átalakulásnak, amelyben a naturalizmus és fattyuhajtásai kiélik magukat s helyette újra a romanticizmus támad fel.

Mi magyarok vegyes érzelmekkel bár, de mély érdeklődéssel szemléljük e különös kísérletet és egy ponton lelkiközösségből eredő rokonszenvet érezünk a szellemes francia költő törekvésével. A mi művelődésünkben is aggasztó sorvadásnak indult az eleven nemzeti érzület, lemondunk minden eredeti kezdeményezéséről és vakon hódolunk a legképtelenebb divatoknak, — ledérségnek, a pikantériának, különösen ha ezek a külföld vignettájával dicsekedhetnek.

Abból a romanticizmusból azonban, a mely Edmond Rostand művében megnyilat-

kozik, osztályrészt magunknak nem kérünk és nagycsapásnak tartanók a magyar irodalomra, ha vami legújabb divatfi a Rostand hangját kezdené nálunk művelni, vagy jobban mondva majmolni.

Mert lássuk csak a drámát közelebről. Lényeges tartalma tulajdonképpen egy furcsa és boldogtalan szerelemmé zsugorodik össze. Cyrano de Bergerac szerelmes a bájos Roxánba s a szerelmes trobadour kétségtelenül meghódítaná a költészet iránt fogékony hölgyet, ha a természet őt kora legnagyobb orru emberévé nem alkotta volna. Cristián éppen ellenkezőleg a legcsinosabb kadét, de amolyan néma csalógány. A szerelmet érzi, de kidalolni nem tudja. Ámde Roxán nem elégszik meg a férfi szépségével és csak az boldogítaná, aki előbb szívét a szerelem dalával ejtené mámorba.

Az ily nővel szemben Cristián és Cyrano külön-külön csak félembert képeznek, egyesülniök kell hát, hogy Roxán szívét megostromolhassák. Cyra ő sugalmazza a gyönyörű verseket és Cristián küldözi hozzá a hódító férfi jelenést. E játék költői leleménnyel folyik és a vége, hogy mind a két szerelmes boldogtalan lesz. A szegény Cristián tört szívvvel hal meg Arvas ostrománál, mert utolsó perczében Roxán azt sugja neki, hogy nem is férfi szépségébe, hanem verseibe volt szerelmes: viszont a tisztalelkű hős Cyrano csak haldokolva vallja meg Roxannak, hogy ama versek, amelyekért úgy rajongott, az ő reménytelen szerelmének tördelt sóhajai voltak.

Bájos romantikus mese ez, de bizonyos, hogy a vén Aristotelesnek minden hajszála az égnek meredt volna, ha valaki azt mondhatná neki, hogy ilyen mese egy tragédia tárgyát alkothatja. Így is azonban elbűvölő költészetet lehel a francia költő Cyrano alakjába. Abrányi Emil a fordítással felséges munkát végzett, az ő költői nyelve páratlan hajlékonysággal simula francia romanticizmus minden szellemes, merész gondolat árnyalatához. A tegnapi bemutatón ő aratta legnagyobb mérvben a közönség elismerését. A darab különben gondosan előkészített előadásban került színre s a színpadot Komjáthy János dominálta Cyrano szerepében.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

— Jól számított.
— Sikerült neki. Tudta, hogy a férjemnek ez nagy keserűséget szerez s nem fogja többé eltűrni, hogy én a szemem elé kerüljek.

— Így van! Így kellett lenni.

— Ámde most már tisztán látok. Az ő jószágigazgatója, annak a szereplése nyitotta fel a szememet.

— Erről megkell győződnünk.

— És éppen ezért megyek azonnal Darinkainéhoz.

— Most? Este?

— Most.

— Talán várjunk reggelig.

— Nem várok.

— Akkor én is megyek.

— Jöjjön kíséren el.

Csakhamar elkészültek öltözékeikkel s néhány percz múltán már sietve igyekeztek a Darinkainé házához.

Hideg téli est volt.

A hó szitált és a szél szerte fujta az apró hódarát.

